

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Фінансово – бюджетне регулювання
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник:

 (підпис)
Лариса РИБІНА, к.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхуванняРозглянуто, схвалено
та затверджено на
засіданні кафедри
фінансів, банківської
справи та
страхування

протокол від 24.06.2024 №

Завідувач
кафедри

 (підпис)

Михайло ГЕШКО

Погоджено:

Гарант освітньої програми

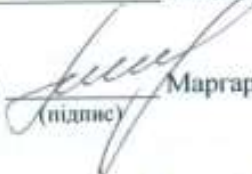
(підпис)

Микола ГОРДІЄНКО

Декан факультету Економіки і менеджменту

(підпис)

Маргарита ЛИШЕНКО

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

 (ПІБ)

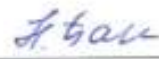
М. Гордієнко

 (ПІБ)

М. Гешко

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 25.06. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Фінансово-бюджетне регулювання		
2	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / кафедра фінансів, банківської справи та страхування		
3	Статус ОК	Вибірковий		
4	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОПП «Облік і оподаткування» спеціальності 072 «Облік і оподаткування»		
5	Рівень НРК	6 рівень		
6	Семестр та тривалість вивчення	7 семестр, 1 - 12тижні		
7	Кількість кредитів ЄКТС	5		
8	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
	Денна форма навчання	16	14	-
	Заочна форма навчання	14	14	-
9	Мова навчання	Українська		
10	Викладач/Координатор освітнього компонента	Рибіна Лариса Олександрівна, к.е.н, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування		
10.1	Контактна інформація	кафедри фінансів, банківської справи та страхування аудиторії 404е, 406ае, тел.. +380951703905, E-mail: ribinalarisa@ukr.net Консультації о 12.15-13.00 кожний вівторок		
11	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент спрямований на з'ясування актуальних питань щодо формування бюджетної та податкової політики країни; ознайомлення з бюджетним та податковим механізмами дії фінансово-бюджетного регулювання, їх інструментарієм та його впливом на економічні процеси на макроекономічному рівні; ознайомлення з методологією моніторингу, аналізу та прогнозування показників соціально-економічного розвитку. Предметом вивчення освітнього компонента є: фундаментальні і прикладні засади фінансово-бюджетного регулювання та механізмів реалізації бюджетної та податкової політики в ринкових умовах. У результаті вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти здатний продемонструвати такі результати навчання як розуміння дії інструментів механізмів дієвого фінансово-бюджетного регулювання; обґрунтовування напрямів ефективної реалізації бюджетно-податкової політики на макрорівні; вміння користуватися методикою проведення моніторингу, аналізу та прогнозування бюджетних показників;здатність проводити науково-практичні дослідження і презентувати їх результати		
12	Мета освітнього компонента	формування знань щодо застосування методів та інструментарію фінансово-бюджетного регулювання економічних процесів на макроекономічному рівні та набуття навичок проведення моніторингу, аналізу та прогнозування бюджетних показників з метою розробки та прийняття рішень		
13	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на: Макроекономіка, Бюджетна система Обмеження відсутні		
14	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету»: http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf Обов'язкове дотримання академічної доброчесності здобувачами		

		вищої о світі, а саме: - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених даним силабусом; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту при умові текстових запозичень не більше 20%. У випадку недотримання даних вимог робота повертається на доопрацювання. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності студент не допускається до захисту. У разі виконання практичної роботи не за отриманим завданням результати анулюються, а студент отримує нову тему для опрацювання.
15	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4081

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Як оцінюється РНД
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	
ДРН 1 розуміти дії інструментів механізмів дієвого фінансово-бюджетного регулювання	Тести, розв'язування практичних та ситуаційних завдань
ДРН 2 обґрунтовувати напрями ефективної реалізації бюджетно-податкової політики на макрорівні	Тести, доповіді з презентацією
ДРН 3 вміння користуватися методикою проведення моніторингу, аналізу та прогнозування бюджетних показників	Розв'язування практичних та ситуаційних завдань
ДРН 4 здатність проводити науково-практичні дослідження і презентувати їх результати	Індивідуальне дослідження, його презентація

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу, денна / заочна форми навчання			Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з.		
Тема 1. Значення фінансово-бюджетного регулювання економіки та бюджетної політики 1.1 Поняття, цілі, принципи і функції державного регулювання	2/2	2/2	17/17	1-8, 27-30, 35-38, 40

¹Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

1.2 Роль і місце бюджетно-податкового регулювання в системі державного регулювання 1.3 Роль бюджету у забезпеченні економічного розвитку країни 1.4 Регуляторний вплив податків на економіку				
<i>Тема 2. Сутність, об'єкти та суб'єкти фінансово-бюджетного регулювання економіки</i> 2.1 Сутність фінансово-бюджетного регулювання та бюджетної політики 2.2 Цілі, функції, принципи побудови бюджетної та податкової політики 2.3 Об'єкти та суб'єкти фінансово-бюджетного регулювання	2/2	2/2	17/17	1-8, 20, 22, 26, 35-38, 40
<i>Тема 3. Методичні основи фінансово-бюджетного регулювання економіки.</i> 3.1 Бюджетне прогнозування та планування 3.2 Форми і методи податкового регулювання 3.3 Бюджетне фінансування та бюджетне резервування 3.4 Бюджетне регулювання в системі міжбюджетного розподілу	4/2	2/2	18/18	1-8, 28, 30-33, 39, 35-38, 40
<i>Тема 4. Механізм реалізації бюджетної політики в Україні</i> 4.1 Бюджетний механізм: сутність і складові 4.2 Механізм формування бюджетних ресурсів: основні важелі та методи 4.3. Механізм розподілу бюджетних ресурсів: форми та інструментарій 4.4 Механізм використання бюджетних ресурсів: складові та дієві важелі	2/2	4	17/18	1-8, 16, 23, 25, 26, 30-33, 35-38, 40
<i>Тема 5. Інструменти реалізації бюджетної політики в Україні.</i> 5.1 Сутність і види бюджетно-податкових інструментів 5.2 Бюджетно-податкові інструменти регулювання дефіциту бюджету	2/2	2/2	17/17	1-8, 11-14, 15, 21, 30-34, 35-38, 39, 40
<i>Тема 6. Бюджетний моніторинг, аналіз та контроль</i> 6.1 Бюджетний моніторинг: інструментарій та умовна схема проведення 6.2 Бюджетна класифікація: призначення та складові 6.3 Аналіз бюджетних запитів як складова процесу бюджетування 6.4 Бюджетний облік і бюджетна звітність 6.5 Бюджетна статистика: завдання, методи та проблеми 6.6 Основні бюджетні показники: загальна характеристика 6.7 Державна система бюджетного контролю	2/2	2/2	17/18	1-8, 30-33. 35-38, 40
<i>Тема 7. Управління державним боргом.</i> 7.1 Сутність бюджетного дефіциту 7.2 Сутність і класифікація державного боргу 7.3 Форми реалізації бюджетно-податкової політики, залежно від стану Державного бюджету 7.4 Сутність і методи управління державним боргом	2/2	2/2	17/17	1-8, 35,
Всього	16/14	14/14	120/122	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН1	Оглядова лекція, лекція-конференція, пояснення на практичних / семінарських заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, групові дискусії, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, вирішення тестових, практичних та ситуаційних завдань, створення презентації, підготовка до публічного виступу, самооцінювання, зворотний зв'язок
ДРН 2	Оглядова лекція, лекція-конференція, пояснення на практичних заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, групові дискусії	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, вирішення тестових, практичних та ситуаційних завдань, створення презентації, підготовка до публічного виступу, самооцінювання, зворотний зв'язок
ДРН3	Консультація, використання мультимедійних технологій, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, вирішення практичних та ситуаційних завдань, розв'язання проблем, самооцінювання, зворотний зв'язок
ДРН 4	Консультація, використання мультимедійних технологій, огляд прикладів	Виконання індивідуального дослідження, розв'язання проблем, його презентації, самооцінювання, зворотний зв'язок

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тести множинного вибору	20 балів (2x10 балів) / 20%	6 тиждень, 10 тиждень
2.	Практичні завдання	20 балів (2x10 балів) / 20%	До 6 тижня, 10 тижня
3.	Презентації	20 балів (2x10 балів) / 20%	До 6 тижня, 10 тижня
4.	Індивідуальне дослідження	30 балів / 30%	До 9 тижня
5.	Презентація індивідуального дослідження	10 балів / 10%	10 тиждень

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, якщо ці результати отримані перед опануванням даного освітнього компонента. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти, затвердженого наказом ректора Сумського НАУ від 01.05.2023 №241/1-к

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тести	<5 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
множинного вибору	Правильні відповіді на 25%	Правильні відповіді на 30-50%	Правильні відповіді на 55-95%	Правильні відповіді на всі питання
Практичні	<5 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів

завдання	Частково виконана робота,	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію, обробляє та інтерпретує дані, але відсутні висновки	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, є висновки	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію
Презентації	<5 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
	не розкриває зміст теми, відсутність самостійної роботи	представлений тільки лекційний матеріал, відсутність аналітичного матеріалу	представлений в основному теоретичний матеріал, частково аналітичний без власної аргументації висновків	представлений теоретичний матеріал, підтверджений аналітичним матеріалом із власною аргументацією одержаних результатів
Індивідуальне дослідження	<20 балів	20-25	26-29 балів	30 балів
	Частково виконана робота, оформлення не відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію, обробляє та інтерпретує дані, одержані результати, оформлення роботи частково відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам
Презентація індивідуального дослідження	<5 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
	Представлення результатів досліджень не розкриває його зміст і результати	Представлення тільки теоретичного матеріалу без представлення аналітичного матеріалу	Представлення результатів досліджень у вигляді аналітичного матеріалу без власної аргументації одержаних результатів	Представлення результатів досліджень у вигляді аналітичного матеріалу із власною аргументацією одержаних результатів

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Експрес-опитування після вивчення кожної теми	Кожне заняття згідно розкладу

2	Обмін думками	Кожне заняття згідно розкладу
3	Самооцінка рубіжного тестування	7 тиждень, 12 тиждень
4	Перевірка та обговорення виконаних ситуаційних завдань	Згідно розкладу на практичних заняттях

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Калетнік Г. М., Мазур А. Г., Кубай О. Г. Державне регулювання економіки : навч. посібник. Київ : Хай-Тек Прес, 2017. 427 с.
2. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки: навч. посібник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 428с.
3. Куценко Т. Ф. Бюджетно-податкова політика: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 508 с.
4. Несененко П. П., Артеменко О. А., Патлатой О. Є. Теоретичні основи економічної політики : навч. посібник. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.
5. Шибасєва Н. В., Бабан Т. О. Державне регулювання економіки: навчальний посібник. Харків: ДБТУ, 2022. 272 с.

6.1.2 Методичне забезпечення

6. Рибіна Л.О. Бюджетно-податкове регулювання: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 всіх форм навчання. Суми. СНАУ. 2024. 117 с. (протокол №5 від 23.02. 2024 р.)
7. Рибіна Л.О. Бюджетно-податкове регулювання: методичні рекомендації для практичних занять для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 всіх форм навчання. Суми. СНАУ. 2024. 22 с. (протокол №5 від 23.02. 2024 р.)
8. Рибіна Л.О. Бюджетно-податкове регулювання: методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 всіх форм навчання. Суми. СНАУ. 2024. 21 с. (протокол №5 від 23.02. 2024 р.)

6.1.3 Інші джерела

9. Бойко Т.А. Необхідність бюджетного регулювання в ринкових умовах господарювання. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/35519/03-Boyko.pdf?sequence=1> (дата звернення 26.05.2022)
10. Боронос В.Г., Рибіна Л.О. Проблеми фінансового регулювання інноваційної діяльності в Україні. *Чернігівський науковий часопис*. Серія 1, Економіка і управління. 2016. №1(7). С. 108-114. URL: http://chasopis.geci.stu.cn.ua/nomer/2016/1/seriya_1/ua/108-114.pdf.
11. Вербіцька І. Інструменти бюджетно-податкового регулювання економіки. *Економічний дискурс*. 2021. Вип. 3-4. С. 7-13. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2021-2-1>

12. Гончаренко Н. І., Доля Р. М., Сурін Д. В. Фіскальний інструментарій як ключовий елемент системи регулювання економічного розвитку держави на макрорівні. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2016. Вип. 5. С. 90–93.
13. Грицюк, І. В. Бюджетно-податкові інструменти регулювання дефіциту бюджету. *Економічний аналіз*. 2014. Т.18. № 2. С. 146-152.
14. Заклекта О., Шиманська О. Цілі, інструменти та обмеження економічної політики: теоретичні засади та сучасні реалії. *Вісник THEU*. 2015. № 1. С. 24–32. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2560/1/Заклекта%2024-32.pdf>
15. Захожай К.В. Роль, функції та завдання державного бюджету України в сучасному суспільно-економічному просторі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017 № 20. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2017/5.pdf (дата звернення 26.05.2022)
16. Канцур І. Фіскальний механізм: сутність, інструменти та принципи його дії. *Світ фінансів*. 2015. № 4. С. 117–129. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2834/1/Канцур%20I..pdf>
17. Качула С.В., Гриценко О.В. Бюджетне регулювання інноваційного розвитку та його особливості у сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2016. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4795> (дата звернення 16.05.2023)
18. Куценко Т. Ф. Бюджетно-податкова політика: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 508 с.
19. Литвин Ю. Роль бюджету у забезпеченні економічного розвитку країни. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19092/1/Lytvyn540-541.pdf> (дата звернення 26.05.2022)
20. Маркуц Ю. І. Формування державного бюджету в розвинутих країнах світу та в Україні. *Бізнес Інформ*. 2016. № 11 (466). С. 222-227.
21. Паєнтко Т. В. Інструменти фіскального регулювання фінансових потоків. *Ефективна економіка*. 2011. №8. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua>. (дата звернення : 22.09.2023).
22. Поснова Т. В., Циганкова С. Л. Особливості здійснення бюджетно-податкової політики та шляхи її вдосконалення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 3. С. 71–75. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.3.71](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.3.71)
23. Рибіна Л.О., Геєнко М.М. Бюджетна децентралізація як чинник регіонального розвитку (на прикладі Сумщини). *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. Вип. 5 (67). С. 157-162.
24. Рибіна Л.О. Оподаткування сільськогосподарських підприємств Матеріали наук.-практ. конф. викладачів, аспірантів та студентів СНАУ (м.Суми, квітень 2016 р.)
25. Рибіна Л.О., Стадніченко Л.М., Іншина І.В. Сутність і значення фіскальної децентралізації для соціально-економічного розвитку Сумської області. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 34. С 121-124.

26. Рибіна Л. О. Фінансово-економічні важелі державного регулювання ринкової економіки. *Соціально-економічний потенціал сталого розвитку країни*: матеріали Міжнародної науково – практичної конференції (Львів, 28-29 квітня 2016 року). У 2-х частинах. Львів. 2017. Ч.2. С. 35-38.

27. Рябушка Л.Б., Веремчук Д.В. Бюджетно-податкова політика регулювання економічного розвитку держави. *Механізм регулювання економіки*. 2008. №3.Т. 2. С. С. 182-187

28. Сергієнко Л. К. Вплив бюджетно-податкової політики на соціально-економічний розвиток держави. *Вісник ЖДТУ*. 2010. №3 (53). С. 342–345.

29. Тріпак М. М., Тимчук О. Й. Бюджетне регулювання в період трансформації міжбюджетних відносин. *Наукові записки. Тернопільський державний педагогічний університет ім. В. Гнатюка. Серія : Економіка*. №11. 2002. С. 67–70.

30. Ушакова, Н.Г., Зарецька Л. М. Державне регулювання економіки: навч.-метод. посібник. Х. : ХДУХТ, 2014. 225 с.

31. Черничко Т. В. Застосування інструментів бюджетно-податкового та грошово-кредитного регулювання в умовах перехідного періоду. *Вісник технологічного університету*. №4. Частина 2. Серія : Економічні науки. Хмельницький, 2002. С. 275–280.

32. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки: Підручник. К.: Знання, 2008. 462 с.

33. Шапошников К. С., Крилов Д. В., Якушко І. В. Сутність та види фіскальних інструментів. *Проблеми і перспективи економіки і управління*. 2021. №2 (26). С. 164–171.

34. Шапошников К.С., Крилов Д.В., Якушко І.В. Теоретичні аспекти визначення сутності фіскальних інструментів. *Бізнес Інформ*. 2021. №7. С.228-233. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-228-233>

6.2 Додаткові джерела

35 Бюджетний Кодекс України від 8 лип. 2010 р. № 2456-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

36 Господарський кодекс України від 9 січ. 2007 р. № 549-V. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

37 Митний кодекс України від 13 берез. 2012 р. № 4495-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

38 Податковий кодекс України від 2 груд. 2010 р. № 2755-V. URL : : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

39 Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 берез. 2000 р. № 1602-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>.

40 Про публічні закупівлі : Закон України від 25 груд. 2015 р. № 922-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____
 (назва) (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____
 (назва) (посада, ПІБ) (підпис)